

Τα επαγγέλματα στη κλασική εποχή

Ομάδα 4^η Δούκας Κωνσταντίνος, Ντασιώτης Θεοφάνης, Πισίνα Μαρία

Στην ύπαιθρο συναντάμε γεωργούς, κτηνοτρόφους, λατόμους, υλοτόμους, μεταλλουργούς και όσους ασχολούνταν με το ψάρεμα και το κυνήγι. Η γεωργία θεωρούνταν από τους Έλληνες βασική πηγή πλούτου, μητέρα και τροφοδότη όλων των τεχνών. Οι αγρότες χωρίζονταν σε 3 κατηγορίες :

- i. Σε αυτούς που είχαν τη γη και την καλλιεργούσαν μόνοι τους (αυτουργοί).
- ii. Σε αυτούς που ανέθεταν σε άλλους τη καλλιέργειά της και επέβλεπαν το όλο έργο.
- iii. Σε αυτούς που εμπιστεύονταν τα πάντα σε κάποιο διαχειριστή και αρκούσαν στα κέρδη από τα κτήματα τους, ζώντας σε κάποια πόλη.

• Στην Αθήνα, μέχρι την κλασική εποχή, το μεγαλύτερο μέρος της γης κατείχαν οι αριστοκράτες ενώ αργότερα, ιδίως κατά τον 4ο αιώνα(πχ τα κτήματα τους διασπάστηκαν σε πολλά μικρότερα και έτσι αυξήθηκε ο αριθμός των ιδιοκτησιών).

• Η εργασία των γεωργών ήταν σκληρή. Εργάζονταν όλο το χρόνο και τα μέσα καλλιέργειας που διέθεταν ήταν σχεδόν πρωτόγονα. Συνήθως καλλιεργούσαν δημητριακά, αμπέλια, οπωροφόρα δέντρα και λουλούδια. Παράλληλα ασχολούνταν με τη μελισσοκομία, μια και το μέλι εθεωρείτο εκλεκτό προϊόν.

• Όσον αφορά την κτηνοτροφία, στην Αττική όπως και στις περισσότερες άλλες ελληνικές περιοχές, εκτρέφονταν πέρα από τα γνωστά υποζώγια, που ήταν απαραίτητα για τις μετακινήσεις, κυρίως χοίροι και αιγοπρόβατα.

Κυνήγι-Ψάρεμα

Από τις πιο αγαπητές ασχολίες στην καθημερινή ζωή ήταν το κυνήγι. Κυνηγούσαν αλεπούδες, λύκους, αγριόχοιρους, και αρκούδες ενώ στις θαμνώδεις περιοχές πέρδικες, ορτύκια, τσίχλες και λαγούς. Για τα πουλιά και τα μικρά ζώα έστηναν παγίδες ή τα κτυπούσαν με βέλη και σφενδόνες. Για τα μεγάλα ζώα χρησιμοποιούσαν επίσης παγίδες, ακόντια, ρόπαλα, τσεκούρια και ειδικά για τους λαγούς ένα ραβδί, το λαγοβόλο.

Και ενώ θεωρούσαν το κυνήγι ευγενική ασχολία, δεν συνιστούσαν το ψάρεμα γιατί χρειάζεται υπομονή και όχι δύναμη και δεν είναι άσκηση υγιεινή. Ψάρευαν με καλάμι. Στην άκρη του έδεναν κλωστή από λινάρι, στην οποία κρεμούσαν ένα κομμάτι φελλό, μολύβι και αγκίστρι. Χρησιμοποιούσαν τεχνητά δολώματα όπως και σήμερα. Ψάρευαν επίσης με κάθετη και δίχτυα διαφόρων ειδών. Με το καμάκι χτυπούσαν τα κήτη και χρησιμοποιούσαν βάρκες με δαδί περίπου σαν το σημερινό πυροφάνι.

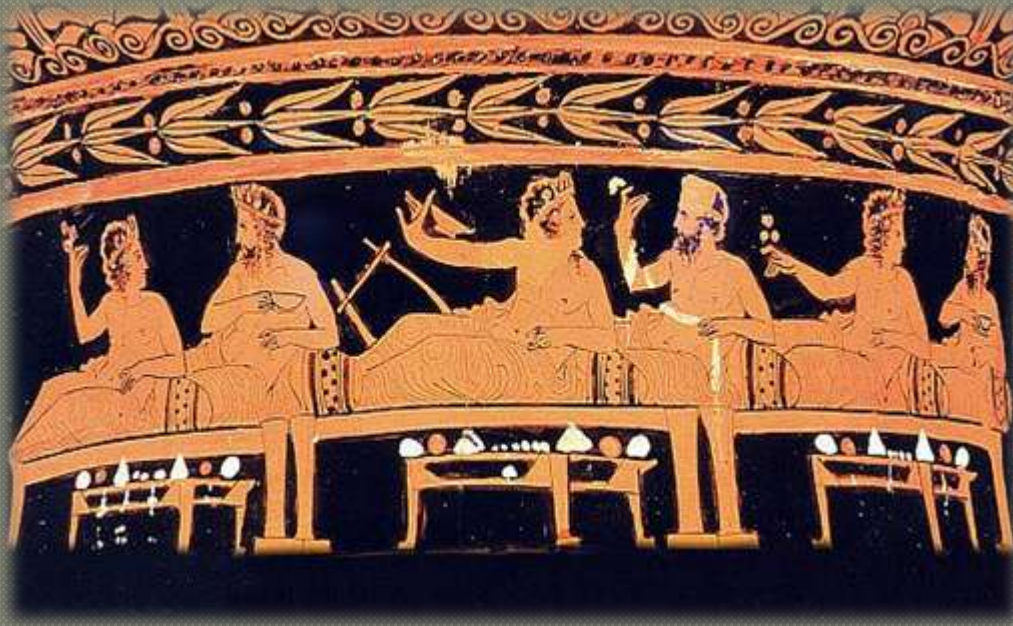

Λατόμοι

Άλλα επαγγέλματα της υπαίθρου ήταν οι λατόμοι οι οποίοι έβγαζαν τα μάρμαρα από την Πεντέλη, την Πάρο ή και άλλες περιοχές. Επιπλέον υπήρχαν οι υλοτόμοι που έκοβαν τα δέντρα απ' τα δάση. Τέλος ήταν και οι μεταλλωρύχοι που άνοιγαν χαμηλές στοές με τις αξίνες, τις σμίλτες και τα σφυριά τους και προσπαθούσαν να εξορύξουν το μέταλλο, που άλλοι μετέφεραν έξω από τις γαλαρίες. Οι θάνατοι στα μεταλλεία ήταν συνηθισμένο φαινόμενο.

Η κυριότερη πηγή για την προμήθεια δούλων ήταν οι πόλεμοι. Δραματικό παράδειγμα οι 7.000 Αθηναίοι που αιχμαλωτίστηκαν κατά την εκστρατεία της Σικελίας και κατέληξαν στα μεταλλεία των Συρακουσών. Σε καιρό ειρήνης προμηθεύονταν δούλους από το εμπόριο. Οι γυναίκες ήταν λίγο ακριβότερες από τους άνδρες. Δημόσιοι και ιδιωτικοί δούλοι δεν ήταν άνθρωποι αλλά πράγματα τα οποία μπορούσε κανείς να αγοράσει, να πουλήσει ή να ενεχυριάσει. Δεν είχαν καμιά νομική υπόσταση δεν μπορούσαν να καταθέσουν ως μάρτυρες στα δικαστήρια, δεν είχαν το δικαίωμα να παντρευτούν χωρίς την άδεια του κυρίου τους. Τον δούλο που επιχειρούσε να δραπετεύσει, του σημάδευαν πυρακτωμένο σίδηρο. Τους δούλους που παραμελούσαν την εργασία τους, τους μαστίγωναν σκληρά.

Ιατροί

Στην Αθήνα ιατροδιδάσκαλοι μάθαιναν στους επίδοξους γιατρούς τα στοιχειώδη για τη διαγνωστική των ασθενειών, την πρακτική θεραπεία (βεντούζες, αφαιμάξεις) και την επιφανειακή χειρουργική. Την ανατομία του σώματος ελάχιστα γνώριζαν οι αρχαίοι, γιατί ο τεμαχισμός πτωμάτων παραδοσιακά δεν επιτρεπόταν. Το γεγονός ότι πολλοί άσχετοι παρίσταναν τους γιατρούς και εκμεταλλεύονταν τους ασθενείς, είχε δώσει στο επάγγελμα κακή φήμη. Αν και ο Πλάτων δεν θεωρούσε την ιατρική επάγγελμα για ελεύθερους ανθρώπους, υπήρχαν πολλοί συμπολίτες του που το ασκούσαν με ζήλο και χρησιμοποιούσαν δούλους ως βοηθούς τους. Αναφέρονται και κάποιες ειδικότητες γιατρών, όπως οι οφθαλμίατροι που χρησιμοποιούσαν κολλύρια και οι οδοντίατροι που σφράγιζαν τα δόντια με μολύβι ή χρυσάφι. Συναφή ήταν και τα γυναικεία επαγγέλματα της νοσοκόμας, της μαίας και της πρακτικής θεραπεύτριας. Τα φυτά και τα βότανα αποτελούσαν τη βασική ύλη για τα φάρμακα. Οι ριζοτόμοι τα συνέλεγαν και τα έφερναν στο φαρμακοποιό για επεξεργασία και διάθεση. Πολλές φορές το ρόλο του φαρμακοποιού έπαιζε ο ίδιος ο γιατρός.

Στην Αθήνα, στην περιοχή του Κεραμικού, έστηναν τα περίφημα εργαστήρια τους οι αγγειοπλάστες, οι οποίοι κατασκεύαζαν πιθάρια, ποτήρια (κύλικες), αγγεία σε διάφορα σχήματα, λυχνάρια κ.α. Όταν τέλειωνε το αγγείο, το ξέραιναν στον ήλιο ή το έψηναν σε φούρνο και άρχιζαν τη διαδικασία της διακόσμησης. Οι αγγειογράφοι συνήθως ακολουθούσαν τον ερυθρόμορφο ή μελανόμορφο ρυθμό, προσθέτοντας πολλές φορές και άλλα χρώματα. Τα περισσότερα αγγεία που κατασκεύαζαν εξυπηρετούσαν καθαρά πρακτικούς σκοπούς.

Τα δέρματα των ζώων παραλάμβαναν από τους χωρικούς ή τους κρεοπώλες οι βυρσοδέψες για να επεξεργαστούν στα εργαστήρια τους και να τα παραδώσουν στη συνέχεια στους σκυτόμους. Οι τελευταίοι, σύμφωνα με τον Ξενοφώντα, ήταν ειδικευμένοι άλλοι σε ανδρικά και άλλοι σε γυναικεία παπούτσια και έπαιρναν κανονικά μέτρα στους πελάτες πριν αρχίσουν την κατασκευή.

Στα υφάσματα που κυρίως προέρχονταν από τη ρόκα και τον εργαλειό των γυναικών κάθε σπιτιού, αναλάμβαναν οι βαφείς να δώσουν το επιθυμητό χρώμα και οι γναφείς να τα περιποιηθούν. Η συνέχεια ανήκε στους ράφτες και τις ράφτρες.

Το επάγγελμα του τραπεζίτη συναντάται συχνότερα κατά τα τέλη του 5ου π.Χ. αιώνα, ως απόρροια της τότε οικονομικής κατάστασης. Δανεισμοί υπήρχαν και παλιότερα αλλά πάντα χωρίς τόκο. Τώρα επαγγελματίες επενδύουν χρήματα σε δανεισμούς για καθαρά κερδοσκοπικούς λόγους. Ο συνηθισμένος τόκος κυμαίνονταν στο 10-12%. Επειδή πολλές φορές οι τοκογλύφοι ζητούσαν μεγαλύτερο τόκο, το κράτος συχνά καθόριζε ανώτατο όριο, για να προστατεύει τους πολίτες από την εκμετάλλευση και την κερδοσκοπία.

Ομάδα εργασίας

Μαρία Πισίνα
Φάνης Ντασιώτης
Κων/νος Δούκας

Πηγές φωτογραφιών:

www.google.com

www.el.wikipedia.org

Τα επαγγέλματα στη κλασική εποχή